

Τα **Θεοφάνεια** είναι μια μεγάλη **εορτή του Χριστιανισμού**, σε ανάμνηση της Βάπτισης του Ιησού Χριστού στον Ιορδάνη ποταμό από τον Άγιο Ιωάννη τον Πρόδρομο (ή Βαπτιστή). Γιορτάζεται κάθε χρόνο στις **6 Ιανουαρίου και είναι η τρίτη και τελευταία εορτή του Δωδεκαημέρου**, που ξεκινά με τα Χριστούγεννα. Λέγεται, επίσης, Επιφάνια και Φώτα. Το **όνομα της εορτής** προκύπτει από τη φανέρωση των τριών προσώπων της Αγίας Τριάδας, που σύμφωνα με τις Γραφές συνέβη κατά τη Βάπτιση του Ιησού. Στις Δυτικές Εκκλησίες, τα Θεοφάνια είναι περισσότερο συνδεδεμένα με την προσέλευση και την προσκύνηση των Τριών Μάγων στη Φάτνη της Γέννησης του Ιησού.

Η ιστορία των Θεοφανείων

Όταν ο Ιησούς έγινε 30 ετών **βαπτίστηκε στον Ιορδάνη Ποταμό** από τον Ιωάννη τον Πρόδρομο, που ήταν έξι μήνες μεγαλύτερός του και ασκήτευε στην έρημο, κηρύσσοντας το βάπτισμα της μετανοίας. Τη στιγμή της Βάπτισης, κατέβηκε από τον ουρανό το Άγιο Πνεύμα υπό μορφή περιστεράς στον Ιησού και ταυτόχρονα ακούσθηκε φωνή εξ ουρανού που έλεγε: «Ούτος εστί ο Υιός του Θεού ο αγαπητός, δια του οποίου ευδόκησε ο Θεός να σώσει τους αμαρτωλούς». Το γεγονός αυτό έχουν καταγράψει οι τρεις από τους τέσσερις Ευαγγελιστές, ο Μάρκος, ο Ματθαίος και ο Λουκάς. Αυτή δε είναι η πρώτη και μοναδική εμφάνιση στη Γη της Αγίας Τριάδας **Πότε καθιερώθηκε να εορτάζονται** τα Θεοφάνια δεν είναι γνωστό με βεβαιότητα. Ο Κλήμης ο Αλεξανδρέυς αναφέρει ότι κάποιοι αιρετικοί Γνωστικοί γιόρταζαν από τις αρχές του δεύτερου αιώνα τη Βάπτιση του Ιησού, κατ' άλλους μεν στις 6 Ιανουαρίου, κατ' άλλους στις 10 Ιανουαρίου.

Ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος παραδέχεται και περιγράφει την εορτή ως αρχαία πανήγυρη στην Αντιόχεια τη Μεγάλη και ότι από εκεί την παρέλαβαν οι Γνωστικοί. Κατά τον τέταρτο αιώνα, η εορτή των Θεοφανίων γιορτάζεται πλέον με λαμπρότητα σε όλη την Εκκλησία ως **εορτή του φωτισμού της ανθρωπότητας** δια του Αγίου Βαπτίσματος, απ' όπου και το όνομα «Τα Φώτα», εορτή «των Φώτων».